

Posudek diplomní práce:

Magdalena Kordová, Útěk pronásledovaných židů z Vídně v roce 1942. Interpretativní komentář deníku, magisterská práce NRS IMS FSV UK 2007, 130 str. + 34 str. ediční a obrazové přílohy

I když je IMS ústavem s významným dějepisným pilířem, není tu "řemeslná" historiografie dominantním oborem. O to více potěší magisterská práce s významným těžištěm v metodicky dobře zvládnuté a promyšlené pramenně kritické rovině. Studie M. Kordové má ovšem ještě jeden velmi specifický rys: "interpretativní komentář" unikátního pramene - původním autorem z poznámek rekonstruovaného cestovního deníku - umožnil autorce práce nejen rozvinout bohatší metodických přístupů, resp. upozornit na možné kontexty pramene a historické situace, která se v něm odráží, ale zcela evidentně autorku také motivoval k velmi emotivnímu, osobnímu, nadstandardně intenzivnímu přístupu k zvolenému práci. Je cenné, že M. Kordová přitom dokázala zachovat badatelský odsup a že neproměnila své dílo v dramatický příspěvek k literatuře faktu nebo dokonce k červené knihovně.

Kordová rozdělila svoji studii na úvod s rozsáhlými partiemi o metodě, o archeografických aspektech, o literatuře a doplňkových pramenech, dále na kapitulu o minulosti protagonistů příběhu, o muži a ženě, dosud navzájem neznámých židech přecházejících roku 1942 společně z okupované Vídně a konečně, resp. především na výkladový komentář k deníku. Závěr přináší shrnutí hlavních momentů, méně již facit výsledků výzkumu. Práci zaokrouhluje německé resumé, seznam pramenů a literatury a především edice zkoumaného deníku, resp. další - obrazové - přílohy k němu. Výsledkem je dílo rozsahem i kvalitou zhruba o sto procent přesahující standard magisterských prací (dal bych přednost nějaké kratší verzi).

Práce M. Kordové je cenná jako názorná explifikace možností aplikace moderních dějepisných metod - mikrohistorie, každodennost, antropohistorie, nová kulturní historie - a jako doklad toho, jaké hodnoty může přinést pracné tematisování a co možná komplexní analýza, práci a opět bohatě podložená verifikace a interpretace, resp. široce založená komparace každé jednotlivé epizody deníku.

K práci tohoto druhu by jistě bylo možno uvést celou řadu připomínek, podnětů atd. - nikoliv však výtek. Napadá mne např. metodicky produktivní srovnání se slavným deníkem berlínské "Anonymy", autorky osobnostně poměrně blízké značně "dobrodružnému" autorovi zkoumaného pramene, panu E. Také archeograficky by to mohlo být cenné srovnání. Kriticky bych nahlížel jen na poměrně podstatné množství překlepů a na poněkud "pragermánskou" stylistiku. To se ale dá pro tisk upravit velmi lehce.

Jako celek hodnotím tuto pramennou práci s cennými mikrohistorickými a každodennostními rysy, ale také s podstatným přínosem k historiografii pronásledování rakouských židů jako vynikající. Doporučuji práci upravit pro tiska a podat jako práci rigorosní.

Praha 21.6.2007

Prof. PhDr. Jiří Pešek